

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

2669 *Reial decret llei 5/2020, de 25 de febrer, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en matèria d'agricultura i alimentació.*

I. Antecedents

La confluència de factors de diversa índole, com la caiguda sostinguda de preus percebuts pels agricultors; l'augment de la freqüència dels danys per fenòmens climàtics extrems, en particular en els últims mesos, en què s'han succeït, pràcticament sense interrupció, fenòmens tan adversos com les depressions aïllades en nivells alts (DANA) encadenades i la borrasca Gloria; les tensions comercials, la volatilitat de les cotitzacions de les primeres matèries, l'increment dels costos dels *inputs* agraris i ramaders, com l'energia, l'impuls creixent d'exigències en la producció, i la falta d'equilibri en la fixació de preus en la cadena alimentària, han conduït a una situació de crisi sense precedents del sector agrari que obliga els poders públics a intervenir-hi de manera urgent.

D'altra banda, el sector agrari és vulnerable per les seves pròpies característiques, ja que es tracta d'un sector molt atomitzat, estacionari i amb una elevada rigidesa de la demanda, per la mateixa naturalesa perible de la producció, i de manera gradual ha tendit cap a un desequilibri estructural del mercat, que en l'actualitat ha assolit cotes sense precedents, amb la pèrdua consegüent de teixit productiu i d'ocupació en el camp.

Aquest fenomen, que és comú en països del nostre entorn, ha propiciat que la Comissió Europea i el Parlament Europeu, mitjançant diferents comunicacions, hagin anat aprofundint en l'anàlisi i en la identificació dels problemes reals. A totes aquestes iniciatives s'hi han sumat altres institucions europees, com el Consell de Ministres de Competitivitat i Agricultura o el Comitè Econòmic i Social, que han evidenciat la gravetat i l'extensió global d'aquest problema, i han subratllat la necessitat que els estats adoptin mesures i amplii el marc normatiu significativament en temps recents, amb una aposta essencial a favor del reequilibri de la cadena i amb una ampliació notable del marge d'acció per als estats membres. S'ha de tenir en compte que el nombre i la mida dels agents varien en les diferents etapes de la cadena de subministrament agrícola i alimentari. Les diferències en el poder de negociació, que es corresponen amb la dependència econòmica del proveïdor respecte del comprador, és probable que conduïxin al fet que els agents més grans imposin pràctiques comercials deslleials als agents més petits.

Així, en el marc de la cadena de subministrament agrícola i alimentari, es produeixen sovint desequilibris importants pel que fa al poder de negociació entre proveïdors i compradors de productes agrícoles i alimentaris. Aquests desequilibris en el poder de negociació és probable que conduïxin a pràctiques comercials deslleials, si els socis comercials de mida i poder més grans tracten d'imposar determinades pràctiques o disposicions contractuals que els beneficien en relació amb una transacció de venda. Aquestes pràctiques, per exemple, poden apartar-se en gran mesura de les bones conductes comercials, ser contràries a la bona fe i a un tracte just i imposar-se de manera unilateral per una de les parts a l'altra; o imposar una transferència desproporcionada i injustificada de risc econòmic d'una de les parts a l'altra; o imposar un desequilibri important de drets i obligacions a una de les parts.

II. Contingut

Les circumstàncies descrites obliguen els poders públics a adoptar mesures enfocades a millorar la rendibilitat de les explotacions agràries. Cal destacar per la seva immediatesa les que mitiguin les dificultats extremes en què se situa una bona part del sector dedicat a la producció primària. Es tracta d'actuacions de caràcter urgent i totalment inajornable, que tenen com a finalitat evitar l'abandonament de les explotacions agràries i assegurar en la mesura que es pugui un repartiment equitatiu dels costos socials, ambientals, de competitivitat i de sostenibilitat, que es residencien de manera agreujada en els operadors que dediquen els seus esforços al sector primari i, molt especialment, a les baules menys protegides i més vulnerables, que permetin el manteniment de les explotacions agràries i les dotin d'estabilitat.

Per aquest motiu, aquest Reial decret llei incorpora un conjunt sistemàtic de mesures concretes i amb efectes tangibles, que redueixin els factors perjudicials i garanteixin el nivell de vida, destinades a millorar la posició negociadora, l'equitat de les relacions i el repartiment just dels costos generals del sector primari.

Com a element primordial, s'hi introdueixen únicament mesures reguladores puntuals en l'àmbit de la cadena alimentària l'adopció de les quals es considera inajornable, pels motius assenyalats, i s'anticipa a la futura reforma amb profunditat, que està previst emprendre més endavant, de la Llei 12/2013, d'1 d'agost, de mesures per millorar el funcionament de la cadena alimentària, en nom d'incorporar en aquest moment en la regulació esmentada el que disposa la Directiva (UE) 2019/633 del Parlament Europeu i del Consell, de 17 d'abril de 2019, relativa a les pràctiques comercials deslleials en les relacions entre empreses en la cadena de subministrament agrícola i alimentari, la qual s'ha d'emprendre sense demora, i assegura la participació pública, en especial, de tots els agents socials que intervenen en la cadena alimentària, així com d'institucions públiques i privades. Malgrat que la Llei ha funcionat, hi ha elements que ara requereixen mesures urgents per assegurar-ne la plena eficàcia.

L'activitat dels poders públics ha de partir d'un enfocament diferenciat respecte d'altres subsectors econòmics, de manera que s'asseguri un funcionament correcte que parteixi de la garantia necessària de la cadena de valor, que pugui ser sostenible per a tots els operadors, i també millori la posició dels consumidors i usuaris.

La novetat principal en l'àmbit de la cadena alimentària consisteix a obligar que cada operador aboni a l'immediatament anterior un preu igual o superior al cost de producció del producte en què hagi incorregut l'operador esmentat, de manera que es preservi aquest valor agregat creixent que fonamenta un dels eixos vertebradors de l'acció pública en aquest sector, que contribueixi a augmentar-ne la competitivitat global a través del valor afegit i que, en últim terme, reverteixi en benefici de tota la societat. Així mateix, s'hi prevé que l'operador que efectui la venda final del producte al consumidor pugui repercutir a cap dels operadors anteriors el risc empresarial derivat de la seva política comercial en matèria de preus oferts al públic.

També s'hi preveu com a novetat destacada la inclusió del cost de producció en el preu com a element mínim dels contractes. En el text originari de la Llei es té en compte, en la composició del preu, el conjunt de factors objectius, verificables i no manipulables que han de ser establerts expressament en el contracte, si bé no inclou expressament un factor que es considera essencial per a la seva determinació com és el cost de producció.

Amb la finalitat d'assegurar el compliment d'aquestes premisses, la norma incorpora una llista exemplificativa d'elements que cal considerar per a les explotacions agràries, com ara les llavors, els fertilitzants, els pesticides, l'energia o la maquinària, i índexs que, entre d'altres, es puguin utilitzar per assegurar aquesta objectivitat en la seva determinació, com els publicats pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació. Aquesta mesura és d'una importància capital, atès que permet tancar el cercle de la cadena de valor, ja que la seva lliure determinació de conformitat amb les regles de mercat permet cohonestar la lliure formació de la voluntat i l'autoregulació de l'oferta i la demanda amb l'assegurament que aquests costos efectius de producció –que, a més, s'han de cobrir amb el preu i han d'aparèixer així en el contracte– no es destrueixen en estadis successius de la cadena.

En aquest punt, s'hi introdueixen precisions amb la finalitat d'impedir que en aquesta determinació del cost s'introdueixin factors que ho distorsionin, com les referències circulars, és a dir, les que s'obtenen de preus participats per altres operadors o pel mateix operador.

D'altra banda, cal destacar l'exigència innovadora que les activitats promocionals que es duguin a terme en l'àmbit d'aplicació de la Llei de la cadena es despleguin en un marc equitatiu d'obligacions i drets, entre els quals cal destacar que es basi en l'acord i la llibertat de pactes, per als quals s'estableixen uns continguts mínims; l'interès mutu, i la flexibilitat per adaptar-se a les circumstàncies particulars dels diferents operadors, sense que es puguin dur a terme activitats promocionals entre aquests que indueixin a error sobre el preu i la imatge dels productes, amb la finalitat d'evitar que es perjudiqui la percepció en la cadena sobre la qualitat o el valor dels productes, i es banalitzï una activitat essencial per a l'economia i la societat.

S'ha de destacar, als efectes d'ajustar-ne l'encaix correcte en l'ordenament, que es tracta d'una mesura sectorial encaminada a la protecció des d'una altra perspectiva de la cadena de valor en el sector agroalimentari i que no es dirigeix als consumidors, als efectes de la seva diferenciació clara d'altres normes sectorials, que s'han d'aplicar sense perjudici d'aquesta previsió normativa innovadora, que, a part d'això, ja estava recollida com a *soft law* en el Codi de bones pràctiques mercantils en la contractació alimentària.

Així mateix, avançant-se a l'exigència de la normativa europea actual en la matèria, s'hi preveu la publicitat de les infraccions greus i molt greus, amb fins dissuasius però també punitius, atès que l'element reputacional és essencial en el sector i és procedent, de conformitat amb el que indica el legislador europeu, que el públic tingui coneixement dels operadors que han estat objecte de sanció per les autoritats competents. A fi d'assegurar el ple respecte als drets dels administrats i trobar una solució ponderada, la norma restringeix aquesta publicitat a les que hagin adquirit fermesa en la via administrativa o, en cas que s'hagi interposat un recurs contenciós administratiu, en la via judicial. En el cas de les sancions que imposi l'Administració General de l'Estat, aquesta publicitat s'ha de donar per mitjà de la pàgina web del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

D'altra banda, la norma inclou una modificació concreta que afecta la fiscalitat d'aquestes activitats en un element molt sensible i d'una importància capital per al sector.

Hi ha una preocupació generalitzada pel tractament fiscal actual de les ajudes a la incorporació de joves a l'activitat agrària, una de les línies essencials de la política de renovació del sector primari i un dels eixos sobre els quals versa la nova política agrícola comuna (PAC), pel que fa a la seva imputació temporal. El canvi de qualificació fiscal de les subvencions a la incorporació de joves agricultors, derivades del Marc nacional de desenvolupament rural, ha dificultat que pugui accedir a aquestes una part dels agricultors, i ha desincentivat aquestes mesures, essencials en el procés de renovació del procés productiu. Mentre que en el Marc nacional del període 2007-2013 es preveïen les ajudes a la instal·lació de joves agricultors, com a mesures destinades a inversions i despeses d'instal·lació, el Marc nacional 2014-2020 les condiciona directament al desenvolupament d'un pla empresarial. En conseqüència, fiscalment han passat de ser considerades subvencions de capital a subvencions corrents com a ajuda a la renda, la qual cosa obliga el perceptor a haver de sufragar la totalitat de l'impost en el primer moment, sense la possibilitat de fraccionament del pagament al llarg del període quadriennal de percepció.

Per consegüent, en molts casos es liquiden els impostos d'una ajuda encara no percebuda, la qual cosa pot desincentivar precisament l'aposta pel relleu generacional a través d'aquesta mesura. En conseqüència, s'adapta la normativa de l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF) per permetre en aquest supòsit, igual que ja succeeix en altres d'anàlegs, tributar en diversos exercicis. Aquesta reforma és d'una gran importància i respon a una demanda tradicional del sector, atès que la incorporació de joves és una de les línies essencials de la política de renovació del sector primari i un dels eixos de la nova PAC. Els seus efectes són molt rellevants; però, no obstant això, té un cost zero per a les arques públiques, ja que permet el pagament de l'impost al llarg de les

anualitats d'execució de les ajudes, sense disminuir el volum final d'ingressos públics però acomodant-lo al marc temporal en què es rep l'ajuda.

Així mateix, aquest Reial decret llei procedeix a introduir mesures importants en matèria d'ocupació en aquest àmbit d'activitat, de manera que es faci front a les circumstàncies especials en què es desenvolupa el mercat de treball al camp.

Es tracta d'establir mesures de protecció dels treballadors eventuais afectats pel descens d'activitat, provocat pels canvis progressivament urgents en l'estructura productiva del país, i, d'altra banda, mesures de suport als empresaris agraris, amb la finalitat d'impedir que els efectes derivats de la pèrdua de rendibilitat puguin redundar en una pèrdua accelerada de l'ocupació en l'agricultura i de sostenibilitat financera de les explotacions.

En relació amb la protecció per desocupació, en aquesta norma es regula una mesura de caràcter social que té com a destinataris els treballadors eventuais agraris residents a les comunitats autònomes d'Andalusia i Extremadura afectats pel descens d'activitat provocat per diverses circumstàncies, mitjançant la reducció a vint del nombre de jornades necessàries per a l'accés al subsidi per desocupació que preveu el Reial decret 5/1997, de 10 de gener, pel qual es regula el subsidi per desocupació a favor dels treballadors eventuais inclosos en el règim especial agrari de la Seguretat Social, així com a la renda agrària que regula el Reial decret 426/2003, d'11 d'abril, i així es pal·lien els efectes negatius de la situació descrita en la protecció social d'un col·lectiu vulnerable de persones treballadores.

La mesura, de caràcter excepcional, es justifica perquè, a més del conjunt de circumstàncies que afecten el sector agrari, en el cas de les comunitats autònomes d'Andalusia i Extremadura, i d'acord amb les dades proporcionades pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, s'ha constatat un descens important de la producció de l'oliverar, la qual cosa, unida a les dificultats que han comportat els aranzels imposats pels Estats Units a aquest sector, ha repercutit en una disminució correlativa de l'ocupació dels treballadors eventuais agraris de les comunitats autònomes esmentades, per la qual cosa es considera que es compleixen les condicions per regular la reducció del nombre mínim de jornades necessàries per accedir al subsidi per desocupació que preveu el Reial decret 5/1997, de 10 de gener, així com a la renda agrària que regula el Reial decret 426/2003, d'11 d'abril.

A més, es recupera per a l'any 2020 la mesura de conversió de contractes temporals de treballadors eventuais agraris en contractes indefinits que inclou els treballadors fixos discontinus, que estableix l'article 7 del Reial decret llei 8/2019, de 8 de març, de mesures urgents de protecció social i de lluita contra la precarietat laboral en la jornada de treball. D'aquesta manera es possibilita a les empreses que transformin contractes temporals amb treballadors pertanyents al sistema especial de treballadors per compte d'altri agraris del règim general de la Seguretat Social, inclosos els fixos discontinus, de manera immediata en bonificar-se la quota empresarial per contingències comunes, i se'n distingeix la quantia en funció de l'enquadrament del treballador i de la modalitat de cotització –mensual o per jornades reals treballades. A més, amb l'objectiu d'introduir mesures positives per reduir la bretxa de gènere, s'estableixen quanties incrementades en el cas de la conversió de contractes de dones treballadores. Les característiques del mercat laboral en l'àmbit del treball agrari, on prevalen la temporalitat i, per tant, la precarietat, exigeix l'adopció de mesures urgents mitjançant una acció normativa immediata que justifiquen la recuperació d'aquesta mesura a través d'un reial decret llei. A través d'aquest incentiu se cerca promocionar la contractació estable en el sector, reduir un volum de precarietat que ha arribat a nivells insostenibles des de la perspectiva social i promoure l'estabilitat en l'ocupació com a principi rector del nostre ordenament laboral.

Finalment, es procedeix a modificar l'apartat a) de l'article 19.1 de la Llei 23/2015, de 21 de juliol, ordenadora del Sistema d'Inspecció de Treball i Seguretat Social, que delimita l'àmbit d'actuació d'aquesta. El tenor literal de l'apartat esmentat determina l'exclusió de l'àmbit d'actuació de la Inspecció de Treball i Seguretat Social respecte dels allotjaments i locals de descans, ubicats fora dels centres de treball o llocs on s'executa l'activitat laboral.

Independentment del caràcter obligatori o no de la posada a disposició dels llocs esmentats per part de les empreses (sigui per la via convencional, contractual o legal), una vegada que els allotjaments són posats a disposició de les persones treballadores, aquests passen a constituir un element de la relació laboral, i és imprescindible que compleixin les condicions adequades d'higiene, salubritat i habitabilitat, d'acord amb el deure de protecció que s'atribueix a l'empresari per l'article 14.2 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.

Així mateix, l'ordre anual per la qual es regula la gestió col·lectiva de contractacions en origen (per a l'any 2020, l'Ordre TMS/1277/2019, de 23 de desembre) inclou entre les obligacions empresarials «la posada a disposició del treballador d'un allotjament adequat durant la vigència del contracte de treball que compleixi les condicions previstes en la normativa en vigor, i ha de quedar garantida, en tot cas, l'habitabilitat i la higiene adequada de l'allotjament». A més, la mateixa Ordre estableix en l'annex IX, per al cas del sector agrícola, les condicions mínimes dels allotjaments de temporada i campanya.

Pel que s'exposa, com que correspon a la Inspecció de Treball i Seguretat Social, com a servei públic, la vigilància i l'exigència del compliment de la normativa legal i convencional de l'ordre social, i dins d'aquesta la de seguretat i salut laboral i de conformitat amb el que estableixen l'article 9 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, així com els articles 1.2 i 12 de la Llei ordenadora del Sistema d'Inspecció de Treball i Seguretat Social, és necessari incloure dins del seu àmbit d'actuació locals, habitatges, o altres llocs habilitats, encara que no es trobin en les empreses, els centres i llocs de treball en què s'executi la prestació laboral, en els quals resideixin, s'allotgin o puguin romandre els treballadors per raó del seu treball durant els períodes de descans, i hagin estat posats a disposició per l'empresari, en compliment d'una obligació prevista en una norma legal, un conveni col·lectiu o un contracte de treball. Per aplicació de l'article 18.2 de la Constitució espanyola i l'article 13.1 de la Llei 23/2015, de 21 de juliol, també en aquests nous àmbits d'actuació subjectes a inspecció, quan coincideixin amb el domicili dels treballadors, és exigible l'obtenció del consentiment exprés d'aquests, o, si no n'hi ha, de l'autorització judicial oportuna.

III. Justificació de la necessitat extraordinària i urgent

En relació amb l'ús del reial decret llei com a instrument per introduir aquestes modificacions en l'ordenament, s'han de tenir en compte dos aspectes referits a les matèries que s'han vedat a aquest instrument normatiu i a la concurrència dels pressupòsits habilitadors que justifiquen la utilització d'aquesta classe de norma. En relació amb els primers, com assenyala l'article 86.1 de la nostra Constitució, els reials decrets llei «no podran afectar l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets, els deures i les llibertats dels ciutadans regulats en el títol I, el règim de les comunitats autònomes ni el dret electoral general». En el cas d'aquest Reial decret llei, no es fa cap afectació d'aquestes matèries.

En efecte, les regulacions que s'incorporen a la norma no comporten una afecció del nucli essencial de cap dels elements anteriors, atès que no s'hi regula cap institució bàsica de l'Estat, no s'hi afecten drets i deures dels ciutadans, que no es veuen ni incrementats ni disminuïts, no s'hi incorporen afeccions al règim de les comunitats autònomes, atès que no és objecte de cap d'aquestes mesures, i tampoc no té cap relació amb el règim electoral, de manera que no hi ha res en el seu contingut que obsti a la seva aprovació en aquest punt.

Pel que fa a la concurrència dels pressupòsits habilitadors de necessitat extraordinària i urgent, s'ha de tenir en compte la doctrina del nostre Tribunal Constitucional, resumida en el fonament jurídic IV de la Sentència 61/2018, de 7 de juny de 2018. D'acord amb aquesta, es requereixen, d'una banda, «la presentació explícita i raonada dels motius que ha tingut en compte el Govern en la seva aprovació», és a dir, el que s'ha denominat situació d'urgència, i, de l'altra, «l'existència d'una connexió necessària entre la situació d'urgència definida i la mesura concreta adoptada per subvenir-hi». Com assenyala el Tribunal Constitucional, generalment s'ha admès l'ús del decret llei en situacions que s'han

qualificat de «conjuntures econòmiques problemàtiques», per al tractament de les quals representa un instrument constitucionalment lícit, i alhora pertinent i adequat per a la consecució del fi que justifica la legislació d'urgència, que no és sinó subvenir a «situacions concretes dels objectius governamentals que per raons difícils de preveure requereixen una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis» (STC 31/2011, de 17 de març, FJ 4; 137/2011, de 14 de setembre, FJ 6, i 100/2012, de 8 de maig, FJ 8). Finalment, també s'ha d'advertir que el fet que es consideri una reforma estructural no impedeix, per si sola, la utilització de la figura del decret llei, ja que el possible caràcter estructural del problema que es vol tallar no exclou que aquest problema es pugui convertir en un moment donat en un supòsit de necessitat extraordinària i urgent, que justifiqui l'aprovació d'un decret llei, la qual cosa s'ha de determinar atenent les circumstàncies concurrents en cada cas (STC 137/2011, FJ 6; reiterat a les STC 183/2014, FJ 5; 47/2015, FJ 5, i 139/2016, FJ 3).

El real decret llei constitueix un instrument constitucionalment lícit, sempre que, tal com reiteradament ha exigít el nostre Tribunal Constitucional (sentències 6/1983, de 4 de febrer, F 5; 11/2002, de 17 de gener, F 4; 137/2003, de 3 de juliol, F 3, i 189/2005, de 7 de juliol, F 3; 68/2007, F 10, i 137/2011, F 7), i hi concorre en aquest cas, el fi que justifica la legislació d'urgència sigui subvenir a una situació concreta, dins dels objectius governamentals, que per raons difícils de preveure requereix una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis, més quan la determinació del procediment esmentat no depèn del Govern. Com s'exposa detalladament a continuació, cap de les mesures que recull la norma no es pot considerar previsible amb antelació, ja que ni l'afecció climàtica que s'hi descriu, ni les pertorbacions comercials que s'hi han exposat ni les alteracions en les condicions productives no es podien conèixer amb antelació, si bé els poders públics no poden romandre aliens a la seva existència. L'única manera possible de fer-hi front ha de ser la del real decret llei, ja que en qualsevol altre mecanisme els terminis impedirien l'atenció correcta de les necessitats detectades.

En conseqüència, es pot assegurar que hi ha una connexió directa entre la urgència definida i la mesura concreta adoptada per subvenir a aquesta urgència: ni les mesures laborals acordades no podrien esperar una tramitació parlamentària, atès que els efectes sobre els treballadors serien massa costosos pel retard, ni les mesures en matèria de reequilibri de la cadena es poden compassar a la transposició futura de la directiva, perquè requereixen la intervenció pública decidida i immediata. La immediatesa de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei també és oportuna, atès que una altra alternativa requeriria un termini molt superior en el temps. Aquesta acció normativa urgent assegura la modificació legal puntual descrita en un termini més breu que el requerit per a la tramitació parlamentària de les lleis, sigui pel procediment ordinari o bé pel d'urgència (STC 68/2007, FJ 10, i 137/2011, FJ 7).

El paquet normatiu que s'emprèn ara constitueix un conjunt sistemàtic de mesures coordinades que fa front a les situacions descrites des de diferents perspectives, i comparteix un objectiu comú. Es fa necessari, doncs, intervenir en la conjuntura actual de manera immediata i des de diferents àmbits materials, per la qual cosa s'adopta aquest bloc de decisions que milloren la situació de partida des de la perspectiva de la cadena alimentària, en el tractament fiscal de determinades ajudes o les condicions laborals dels ocupats en el sector.

Respecte a això, no es pot oblidar que la renda agrària de 2019 ha baixat un 8,4%, després d'un any d'estancament el 2018 i diversos rècords històrics anteriors. La raó principal ha estat la caiguda de la producció vegetal però, sobretot, la caiguda dels preus agrícoles.

Quant a les mesures en matèria de cadena alimentària, no es pot demorar, atès que els perjudicis a què es podria sotmetre el funcionament correcte del mercat i el conjunt de l'economia serien incalculables. De la mateixa manera, la seguretat jurídica exigeix una solució ràpida d'aquestes circumstàncies, atès que s'han d'addicionar mesures a

l'ordenament sense demora, tant per motius conjunturals com estructurals. Pel que fa a aquests últims, portar a terme els canvis assenyalats és essencial perquè hi hagi regles clares on els operadors no només puguin actuar en la legítima confiança que hi concorren els requisits de validesa del seu marc regulador, sinó l'aspiració a la plena adequació de la regulació esmentada a les necessitats concretes de la seva estructura. Com s'ha indicat, en aquest sector hi concorre una sèrie de motius que el fan singular, dels quals ja s'ha fet menció en paràgrafs anteriors i que es poden resumir, en una síntesi ajustada, en l'atomització, el desequilibri estructural existent i el caràcter perible dels béns, un conjunt de causes que forcen una intervenció addicional en el sector per part dels poders públics. Aquestes mateixes causes van justificar en el seu moment l'aprovació de la legislació de 2013, però en aquest moment no és possible el retard en l'escomesa de mesures addicionals de protecció dels interessos generals, ja que aquest Reial decret llei requereix l'aplicació immediata de les seves novetats importants, atès el marc d'increment sostingut de les afeccions ambientals i climatològiques als integrants de la cadena, d'incorporació de tensions comercials tant en el circuit intern com en l'internacional –per esmentar-ne les més destacades, l'abandonament del Regne Unit de la Unió Europea, els canvis en les tendències de consum que s'acceleren en els últims anys o l'increment aranzelari creixent en el marc d'una reducció sostinguda del creixement mitjà global–, així com factors d'índole productiva, com el preu elevat d'*inputs* i l'auge dels costos estructurals que s'han sumat a factors d'una importància creixent, com ara l'estructura territorial del país o els desequilibris en l'oferta i la demanda provocats per canvis exògens i de condicions productives, l'auge dels quals s'ha vist potenciat en els últims mesos. Des del punt de vista conjuntural, així mateix, hi concorren elements d'una magnitud clau com ara la necessitat imperiosa d'articular sense dilacions un instrument normatiu que doti de plena eficàcia les mesures que s'han jutjat no demorables, en un mercat específicament afectat per patrons de desnivellació creixents fruit de la concentració i de l'agudització dels comportaments descrits, especialment en el marc d'un mercat interior europeu d'una importància capital per al sector espanyol.

En paral·lel, i per la mateixa motivació, és necessari acomodar la part dels costos tributaris per aconseguir uns fins idèntics i sense que tampoc sigui factible demorar-ne l'aprovació, incloent-hi la necessitat imprescindible de modificar una conseqüència jurídica no desitjada en el sistema de tributació esmentat per als joves agricultors, en què no només concorren causes justificades de justícia material, sinó la necessitat impostergable que s'empregui aquest canvi immediatament, amb la finalitat que, per a quan l'imminent Pla estratègic de la PAC estigui aprovat, aquesta circumstància hagi estat convenientment corregida i es permeti l'articulació adequada de les seves prioritats amb el marc regulador intern. L'activitat per urgència dels poders públics en aquest punt és imprescindible, ja que es preveuen efectes retroactius de la mesura, que, si bé són favorables per a l'interessat, s'han de publicar immediatament de manera que es puguin aplicar a l'exercici pressupostari complet sense que es produeixi una retroactivitat en excés acusada que afecti el coneixement dels interessats sobre els efectes de la mesura. El retard que comportaria la seva tramitació legislativa ordinària o per urgència n'impediria l'aplicació efectiva a aquest exercici fiscal, la qual cosa causaria la pràctica inhabilitat de la mesura per complir els fins de foment del relleu generacional que té encomanada i que fins i tot en poden arribar a impedir el funcionament correcte com a política pública, de manera que no es pot aconseguir la seva finalitat si no és per aquest mitjà.

De la mateixa manera, la necessitat extraordinària i urgent d'aquestes mesures procedeix de la concurrència d'una plèiade de causes de força major, derivades de circumstàncies ambientals creixentment extremes, crisis aguditzades en el comerç internacional i una alteració seqüencial dels elements constitutius de l'activitat. Les circumstàncies esmentades obliguen a adoptar mesures excepcionals i urgents en matèria d'ocupació per evitar situacions de desprotecció dels treballadors com a conseqüència de la disminució de la necessitat de mà d'obra a les zones afectades. Es tracta d'una mesura que segueix múltiples precedents, com els reials decrets llei 10/2005, de 20 de juny; 2/2010, de 19 de març; 1/2013, de 25 de gener; 1/2015, de 27 de febrer, i 28/2018, de 28

de desembre, que reconeixien la reducció del nombre mínim de jornades fetes per accedir a les prestacions assenyalades, que es complementa amb altres de peremptòries igualment en matèria laboral. Per tant, aquesta mesura s'ha anat duent a terme sovint en el temps sense que hi hagi hagut cap qüestionament constitucional sobre la possibilitat de regular-ho per mitjà d'aquest instrument.

Respecte a això, s'ha de tenir en compte que, a més dels factors tant estructurals com conjunturals que conflueixen en aquest subsector d'activitat i que ja s'han exposat, hi concorre com a element essencial d'agreujament d'aquesta situació la concatenació de fenòmens climatològics especialment virulents que han tingut els efectes adversos sobre l'activitat del sector agrari àmpliament coneguts. La successió d'esdeveniments com les depressions aïllades en nivells alts (DANA) encadenades o les alteracions en els patrons de temperatures i precipitacions habituals han generat perjudicis evidents en les explotacions agràries. Aquests perjudicis, que per si mateixos comporten un element addicional que cal considerar per a la necessitat d'atendre d'urgència aquestes mesures, tenen un efecte específic en l'àmbit d'aquesta mesura concreta, ja que la renda i el subsidi agraris només es verifiquen en les dues comunitats autònomes esmentades. Els perjudicis en l'activitat han tingut com a conseqüència immediata el descens dràstic de la contractació de personal eventual en aquestes explotacions, de manera que el nombre de jornades cotitzades, exigint com a requisit per a l'accés a aquests mecanismes protectors, ha decaïgut també, la qual cosa comporta la impossibilitat d'una bona part dels perceptors de complir un requisit habilitador essencial. Aquesta circumstància, sumada a l'impacte evident dels aranzels internacionals i els problemes ambientals que han afectat la collita de les activitats oleícoles –predominants precisament en el territori de totes dues regions–, justifica àmpliament la necessitat imperiosa i inajornable de reduir el nombre de jornades exigides per accedir a les dues figures, en línia amb el que en ocasions similars s'ha anat acordant en el passat a través també de la figura del reial decret llei.

Les característiques del mercat laboral en l'àmbit del treball agrari, a més, on prevalen la temporalitat i, per tant, la precarietat, fan necessari adoptar mesures urgents mitjançant una acció normativa immediata, la qual cosa justifica la recuperació d'aquesta mesura a través d'un reial decret llei, de manera que es promoció la contractació estable en el sector, i es redueixi un volum de precarietat que ha assolit nivells insostenibles des de la perspectiva social, de manera immediata.

De la mateixa manera, en la modificació de l'article 19.1.a) de la Llei 23/2015, de 21 de juliol, hi concorre el pressupòsit material de l'article 86.1 de la Constitució espanyola, tenint en compte la necessitat urgent de garantir les condicions de salut i seguretat dels treballadors en els termes que preveu l'article 14.2 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, i l'exercici de les potestats de control que, d'acord amb els articles 1.1 i 1.2 de l'Estatut dels treballadors, correspon a l'empresari sobre locals, habitatges i allotjaments en la mesura que aquests són proporcionats per aquell. La no previsió d'accés per part de la Inspecció de Treball i Seguretat Social i la falta consegüent de vigilància dels llocs esmentats deixa fora una part inescindible del deure de seguretat i cura de l'empresari en què persisteixen riscos (assetjament, salubritat, dret al descans, etc.) vinculats amb el treball que poden posar en risc greu i imminent la salut i seguretat del treballador i la seva integritat física. Així mateix, aquesta modificació que fa coincidir l'àmbit funcional d'actuació de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, article 12 de la Llei 23/2015, de 21 de juliol, amb el seu àmbit material, article 19 de la Llei esmentada, no només és conforme amb els convenis internacionals de l'Organització Internacional del Treball (OIT), singularment el Conveni 155, sobre la seguretat i la salut dels treballadors, i el Conveni 190, sobre la violència i l'assetjament, sinó que, a més, permet garantir la salut i la seguretat dels treballadors en situacions i respecte dels col·lectius que presenten un risc i una vulnerabilitat més grans (dones, migrants, etc.). Aquesta modificació, que és conforme amb les facultats i atribucions que, d'acord amb la Llei 23/2015, de 21 de juliol, corresponen a l'organisme esmentat, requereix la seva adopció urgent per evitar situacions que comprometin el dret dels treballadors al gaudi de condicions adequades de salut i seguretat i a la seva integritat física.

A part d'això, s'ha de tenir en compte que aquest Reial decret llei es constreny a les mesures més peremptòries amb la finalitat de donar una resposta adequada i suficient dins dels marges de la immediatesa necessària que acompanyen aquesta figura, però que s'ha d'emmarcar necessàriament tant en el conjunt de mesures que el Govern de la nació ja està portant a terme en aquest àmbit com en un futur paquet normatiu en què es doni una resposta més àmplia a les necessitats detectades, especialment en el marc de l'aprovació recent de la normativa europea en aquesta matèria.

Per tot això, per la seva finalitat i pel marc d'exigència temporal en què es dicta, en aquest Reial decret llei hi concorren les circumstàncies de necessitat extraordinària i urgent que requereix l'article 86 de la Constitució espanyola.

IV. Principis de bona regulació

Per tot això, aquest Reial decret llei es configura d'acord amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat i seguretat jurídica que recull l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. En aquest sentit, aquesta modificació és necessària i eficaç perquè és necessari introduir en aquest moment els canvis més urgents per subvenir a aquestes necessitats i no hi ha cap altre mecanisme que el d'una norma amb rang de llei. Quant al principi de transparència, atès que es tracta d'un reial decret llei, la seva tramitació està exempta de consulta pública prèvia i dels tràmits d'audiència i informació públiques. Així mateix, és proporcional i transparent perquè aquesta modificació és compatible amb el contingut de la directiva que en el futur hagi de ser transposada en matèria de cadena alimentària i, sent de mínims, introdueix només en els elements necessaris el contingut addicional que es considera procedent per a la salvaguarda de l'interès públic, i igualment es garanteix el principi de seguretat jurídica perquè s'assegura un encaix correcte del conjunt de mesures. Finalment, el principi d'eficiència es considera complert, atès que no s'imposen noves càrregues administratives que no siguin imprescindibles enfront de la regulació actual.

V. Habilitació competencial

Pel que fa als títols competencials que l'emparen, l'article primer es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència sobre les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica. Se n'exceptuen les modificacions u a tres, relatives al títol II, i la disposició transitòria única d'aquest Reial decret llei, que s'emparen en les regles 6a i 8a de l'article 149.1, que atribueixen a l'Estat la competència exclusiva sobre la legislació mercantil i la legislació civil.

L'article segon es dicta a l'empara del que disposa la regla 14a de l'article 149.1 de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria d'hisenda general.

L'article tercer es dicta a l'empara de l'habilitació que conté la regla 17a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència sobre la legislació bàsica i el règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes.

L'article quart es dicta a l'empara de l'habilitació que conté la regla 7a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, per la qual s'atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació laboral, sense perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes.

L'article cinquè es dicta conjuntament a l'empara de les regles 7a i 17a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, per les quals s'atribueixen a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació laboral, sense perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes, i la competència sobre la legislació bàsica i el règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes.

En virtut d'això, fent ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució espanyola, a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació, de la ministra d'Hisenda i de la ministra de Treball i Economia Social, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 25 de febrer de 2020,

DISPOSO:

Article primer. *Modificació de la Llei 12/2013, de 2 d'agost, de mesures per millorar el funcionament de la cadena alimentària.*

La Llei 12/2013, de 2 d'agost, de mesures per millorar el funcionament de la cadena alimentària, queda modificada de la manera següent:

U. La lletra c) de l'apartat 1 de l'article 9 queda redactada com segueix, i s'hi afegeix una nova lletra j):

«c) Preu del contracte alimentari, amb indicació expressa de tots els pagaments, inclosos els descomptes aplicables, que es determina en quantia fixa o variable. En aquest darrer cas, es determina en funció únicament de factors objectius, verificables, no manipulables i expressament establerts en el contracte. En cap cas no s'han d'utilitzar factors que facin referència a preus participats per altres operadors o pel mateix operador. Els factors a utilitzar poden ser, entre d'altres, l'evolució de la situació del mercat, el volum lliurat i la qualitat o composició del producte. En tot cas, un dels factors ha de ser el cost efectiu de producció del producte objecte del contracte, calculat tenint en compte els costos de producció de l'operador en què s'hagi incorregut efectivament, assumits o similars. En el cas de les explotacions agràries, s'han de tenir en compte factors com ara les llavors i plantes de viver, els fertilitzants, els pesticides, els combustibles i l'energia, la maquinària, les reparacions, els costos de reg, els aliments per als animals, les despeses veterinàries, els treballs contractats o la mà d'obra assalariada. S'entén per factors objectius els que siguin imparcials, fixats independentment de les parts i que tinguin com a referència dades de consulta pública. En el cas de les explotacions agràries, han de ser dades com ara les relatives als costos efectius de les explotacions publicats pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.»

«j) Indicació expressa que el preu pactat entre el productor primari agrari, ramader, pesquer o forestal o una agrupació d'aquests i el seu primer comprador cobreix el cost efectiu de producció.»

Dos. S'hi afegeix un nou article 12 bis, amb el contingut següent:

«Article 12 bis. *Activitats promocionals.*

En l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei:

1. El llançament i desenvolupament de promocions s'ha de fer basant-se en els principis:

- a) d'acord i llibertat de pactes;
- b) d'interès mutu, i
- c) de flexibilitat per adaptar-se a les circumstàncies particulars dels diferents operadors.

2. Els pactes sobre promocions comercials s'han de respectar en la seva naturalesa i integritat. Els pactes esmentats, que han de comptar amb l'acord explícit de les dues parts, han de recollir els aspectes que defineixen la promoció: els terminis (dates d'inici i finalització), els preus de cessió, els volums, i les altres qüestions que siguin d'interès, com també els aspectes de la promoció relatius al procediment, el tipus, el desenvolupament, la cobertura geogràfica i l'avaluació del resultat d'aquesta.

3. No s'han de dur a terme activitats promocionals que indueixin a error sobre el preu i la imatge dels productes o que perjudiquin la percepció en la cadena sobre la qualitat o el valor dels productes.»

Tres. S'hi afegeix un nou article 12 ter, amb el contingut següent:

«Article 12 ter. *Destrucció de valor en la cadena.*

Amb la finalitat d'evitar la destrucció del valor en la cadena alimentària, cada operador d'aquesta ha de pagar a l'operador immediatament anterior un preu igual o superior al cost efectiu de producció del producte en què efectivament hagi incorregut o que hagi assumit l'operador esmentat. L'acreditació s'ha de fer de conformitat amb els mitjans de prova admesos en dret.

L'operador que efectui la venda final del producte al consumidor en cap cas no pot repercutir a cap dels operadors anteriors el seu risc empresarial derivat de la seva política comercial en matèria de preus oferts al públic.»

Quatre. L'article 23 queda modificat de la manera següent:

1. L'article 23.1 a) queda sense contingut.
2. Els paràgrafs b) i e) de l'article 23.1 queden redactats de la manera següent:

«b) No incloure els aspectes que com a mínim han de contenir els contractes alimentaris, sense perjudici de les conductes que s'incardinin en l'apartat 2.»

«e) Dur a terme modificacions de les condicions contractuals que no estiguin pactades expressament per les parts, sense perjudici de les conductes que s'incardinin en l'apartat 2.»

3. S'afegeix un paràgraf a l'article 23.2, amb el contingut següent:

«De la mateixa manera, és una infracció greu no formalitzar per escrit els contractes alimentaris a què es refereix aquesta Llei; no incorporar en el contracte alimentari el preu que recull l'article 9.1 c); fer modificacions del preu inclòs en el contracte que no estiguin pactades expressament per les parts; la destrucció de valor en la cadena alimentària de conformitat amb l'article 12 ter i dur a terme activitats promocionals que indueixin a error sobre el preu i la imatge dels productes de conformitat amb l'article 12 bis.»

Cinc. L'article 24.2 queda sense contingut.

Sis. S'hi afegeix un nou article 24 bis, amb el contingut següent:

«Article 24 bis. *Publicitat de les resolucions sancionadores en matèria de contractació alimentària.*

1. L'Administració pública competent per a la imposició de les sancions ha de publicar de manera periòdica les resolucions sancionadores imposades per infraccions greus i molt greus en matèria de contractació alimentària que hagin adquirit fermesa en la via administrativa o, en cas que s'hagi interposat un recurs contenciós administratiu, en la via judicial. En el cas de les sancions que imposi l'Administració General de l'Estat, aquesta publicitat s'ha de donar per mitjà de la pàgina web del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

2. La publicitat activa i l'accés a la informació pública que regula el títol I de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, així com les obligacions de publicitat activa establertes per la legislació autonòmica, s'han de sotmetre, quan la informació contingui dades personals, al que disposen els articles 5.3 i 15 de la Llei esmentada, així com la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.»

Set. S'afegeix un nou paràgraf a la disposició addicional cinquena, amb el contingut següent:

«En tot cas, són aplicables a aquest sector les exigències que preveuen l'article 9.1 c) i j) i l'article 12 ter d'aquesta Llei.»

Article segon. *Modificació de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni.*

La Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni, es modifica de la manera següent:

U. La lletra b) de l'apartat 1 de l'article 14 queda redactada de la manera següent:

«b) Els rendiments d'activitats econòmiques s'imputen de conformitat amb el que disposa la normativa reguladora de l'impost sobre societats, sense perjudici de les especialitats que per reglament es puguin establir.

No obstant això, les ajudes públiques per a la primera instal·lació de joves agricultors que preveu el Marc nacional de desenvolupament rural d'Espanya es poden imputar per quartes parts, en el període impositiu en què s'obtinguin i en els tres següents.»

Dos. Es modifica la lletra c) i s'afegeix una lletra l) en l'apartat 2 de l'article 14, que queden redactades de la manera següent:

«c) Els guanys patrimonials derivats d'ajudes públiques s'imputen al període impositiu en què tingui lloc el seu cobrament, sense perjudici de les opcions que preveuen les lletres g), i), j) i l) d'aquest apartat.»

«l) Les ajudes públiques per a la primera instal·lació de joves agricultors que preveu el Marc nacional de desenvolupament rural d'Espanya que es destinin a l'adquisició d'una participació en el capital d'empreses agrícoles societàries es poden imputar per quartes parts, en el període impositiu en què s'obtinguin i en els tres següents.»

Article tercer. *Reducció del nombre mínim de jornades reals cotitzades per accedir al subsidi per desocupació o a la renda agrària a favor dels treballadors eventuais agraris residents en el territori de les comunitats autònomes d'Andalusia i Extremadura.*

1. Els treballadors agraris per compte d'altri de caràcter eventual que, en la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, estiguin inclosos en el sistema especial per a treballadors per compte d'altri agraris de la Seguretat Social i, en la data esmentada, resideixin en el territori de les comunitats autònomes d'Andalusia i Extremadura, poden ser beneficiaris del subsidi per desocupació que regula el Reial decret 5/1997, de 10 de gener, o de la renda agrària, que regula el Reial decret 426/2003, d'11 d'abril, encara que no tinguin cobert en el sistema de la Seguretat Social esmentat el nombre mínim de jornades reals cotitzades que estableix l'article 2.1.c) o l'article 2.1.d) dels reials decrets esmentats, respectivament, sempre que tinguin cobert en aquest sistema especial un mínim de 20 jornades reals cotitzades en els dotze mesos naturals immediatament anteriors a la situació de desocupació, i compleixin la resta dels requisits que exigeixen l'article 288 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, i els reials decrets esmentats.

2. Quan s'apliqui el que preveu l'apartat 1 d'aquest article, es considera acreditat un nombre de 35 jornades reals cotitzades als efectes del que estableixen:

- a) L'article 5.1.a) del Reial decret 5/1997, de 10 de gener.
- b) Els articles 4.1 i 5.1.a) del Reial decret 426/2003, d'11 d'abril.

3. En les sol·licituds que es presentin a partir de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei en l'àmbit territorial que indica l'apartat 1 d'aquest article, cal atènyer-se al següent:

a) Per aplicar la disposició transitòria primera del Reial decret 5/1997, de 10 de gener, s'ha de completar un nombre mínim de 20 jornades reals, cotitzades, en la forma prevista en la disposició esmentada.

b) Per aplicar la disposició transitòria segona del Reial decret 5/1997, de 10 de gener, quan s'acrediti un nombre igual o superior a 20 jornades cotitzades, es considera acreditat un nombre de 35 jornades cotitzades.

Article quart. Conversió de contractes eventuais de treballadors agraris en contractes indefinits o contractes fixos discontinus.

1. Les empreses que ocupin treballadors enquadrats en el sistema especial per a treballadors per compte d'altri agraris que estableix el règim general de la Seguretat Social que transformin, abans de l'1 de gener de 2021, els contractes de treball de durada temporal subscrits amb aquests treballadors, sigui quina sigui la data de la seva formalització, en contractes de durada indefinida, inclosos els contractes fixos discontinus, tenen dret a les bonificacions següents en la quota empresarial per contingències comunes a la Seguretat Social, durant els dos anys següents a la transformació del contracte:

a) Si el contracte es refereix a treballadors enquadrats en el grup 1 de cotització, amb cotització per bases mensuals, i que tinguin una base de cotització mensual inferior a 1.800 euros, la bonificació és de 40 euros/mes (480 euros/any). En el cas de treballadores, les bonificacions esmentades són de 53,33 euros/mes (640 euros/any).

b) Si el contracte es refereix a treballadors enquadrats en el grup 1 de cotització, que cotitzin per jornades reals treballades i la base de cotització diària dels quals sigui inferior a 81 euros, la bonificació és de 2 euros/dia. En el cas de treballadores, les bonificacions són de 2,66 euros/dia.

c) Si el contracte es refereix a treballadors enquadrats en algun dels grups de cotització entre el 2 i l'11, que tinguin una base de cotització mensual inferior a 1.800 euros o una base diària inferior a 81,82 euros, la bonificació es correspon amb la quantia necessària perquè la quota resultant per contingències comunes no superi 94,63 euros/mes, o 4,30 euros per jornada real treballada. En el cas de treballadores, la bonificació es correspon amb la quantia necessària perquè la quota resultant per contingències comunes no superi 63,09 euros/mes, o 2,87 euros per jornada real treballada.

2. Les bonificacions que preveu l'apartat 1 no són aplicables durant les situacions d'incapacitat temporal, risc durant l'embaràs i risc durant la lactància natural, així com de naixement i cura del menor causades durant la situació d'activitat a què es refereix l'article 5.7 del Reial decret llei 28/2018, de 28 de desembre, en la redacció que en fa l'article 5 del Reial decret llei 8/2019, de 8 de març, de mesures urgents de protecció social i de lluita contra la precarietat laboral en la jornada de treball.

3. Per a l'aplicació d'aquest incentiu, l'empresa ha de mantenir en l'ocupació el treballador contractat almenys tres anys des de la data de transformació del contracte. En cas d'incompliment d'aquesta obligació, s'ha de procedir al reintegrament de l'incentiu.

No es considera incomplerta l'obligació de manteniment de l'ocupació anterior quan el contracte de treball s'extingeixi per causes objectives o per acomiadament disciplinari quan l'un o l'altre sigui declarat o reconegut com a procedent, ni les extincions causades per dimissió, mort, jubilació o incapacitat permanent total, absoluta o gran invalidesa dels treballadors.

4. En el que no estableix aquesta disposició són aplicables les previsions que conté la secció I del capítol I de la Llei 43/2006, de 29 de desembre, per a la millora del creixement i de l'ocupació, excepte el que estableix l'article 2.7.

Article cinquè. *Modificació de la Llei 23/2015, de 21 de juliol, ordenadora del Sistema d'Inspecció de Treball i Seguretat Social.*

La lletra a) de l'apartat 1 de l'article 19 de la Llei 23/2015 de 21 de juliol, ordenadora del Sistema d'Inspecció de Treball i Seguretat Social, queda redactada de la manera següent:

«a) Les empreses, els centres de treball i, en general, els llocs de treball en què s'executi la prestació laboral, encara que estiguin directament regits o gestionats per les administracions públiques o per entitats de dret públic amb personalitat jurídica pròpia vinculades o dependents de qualssevol d'elles, amb subjecció, en aquest últim cas, al que preveu la normativa que regula aquesta actuació en les administracions públiques. L'actuació de la Inspecció de Treball es pot exercir també en locals, habitatges, o altres llocs habilitats, encara que no es trobin en les empreses, els centres i llocs de treball en què s'executi la prestació laboral, en els quals resideixin, s'allotgin o puguin romandre els treballadors per raó del seu treball durant els períodes de descans, i hagin estat posats a disposició d'aquests per l'empresari, en compliment d'una obligació prevista en una norma legal, un conveni col·lectiu o un contracte de treball.»

Disposició addicional única. *Informe del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.*

Al cap d'un any de la seva entrada en vigor, el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació ha de presentar un informe a la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics en què s'analitzin els resultats de l'aplicació de les mesures que recull aquest Reial decret llei. En particular, aquest informe ha de detallar l'impacte de les mesures esmentades sobre el sector agroalimentari espanyol i sobre els consumidors atenent l'evolució que s'hagi produït del sistema de fixació de preus i dels preus finals dels productes agroalimentaris.

Disposició transitòria única. *Contractes preexistents.*

Els contractes alimentaris en vigor, incloses les seves pròrrogues i novacions, en el moment d'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei mantenen la seva validesa, si bé s'han d'adaptar en allò en què no s'ajustin al que disposa aquesta norma en el termini de sis mesos des de la seva entrada en vigor.

Disposició final primera. *Títols competencials.*

L'article primer es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència sobre les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica. Se n'exceptuen les modificacions u a tres, relatives al títol II, i la disposició transitòria única d'aquest Reial decret llei, que s'emparen en les regles 6a i 8a de l'article 149.1, que atribueixen a l'Estat la competència exclusiva sobre la legislació mercantil i la legislació civil.

L'article segon es dicta a l'empara del que disposa la regla 14a de l'article 149.1 de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria d'hisenda general.

L'article tercer es dicta a l'empara de l'habilitació que conté la regla 17a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència sobre la legislació bàsica i el règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes.

L'article quart es dicta a l'empara de l'habilitació que conté la regla 7a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, per la qual s'atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació laboral, sense perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes.

L'article cinquè es dicta conjuntament a l'empara de les regles 7a i 17a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, per les quals s'atribueixen a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació laboral, sense perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes, i la competència sobre la legislació bàsica i el règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes.

Disposició final segona. *Entrada en vigor i efectes.*

Aquest Reial decret llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

L'article segon té efectes des de l'1 de gener de 2020.

El que disposa l'article tercer és aplicable a les sol·licituds presentades a partir de la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei i fins al 31 de desembre de 2020, inclusivament.

Madrid, 25 de febrer de 2020.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN